

OCENE IN POROČILA

Arhivi, glasilo Arhivskega društva Slovenije. Ljubljana 1978, štev. 1, strani 88.

Po večletnih prizadevanjih Arhivskega društva Slovenije so slovenski arhivski delavci dobili svoje lastno strokovno glasilo, ki so mu tudi sami izbrali ime. Potreba po lastnem glasilu je bila prisotna že dalj časa, saj je bila želja arhivskih delavcev v slovenskih arhivih, da bi svoje raziskovalne in strokovne dosežke, svoja spoznanja, načrte, probleme in izkušnje objavljali v svojem časopisu, večkrat poudarjena. Svoje prispevke so slovenski arhivski delavci do sedaj objavljali v glavnem v skupnem jugoslovanskem časopisu *Arhivist*, ki ga izdaja Zveza društev arhivskih delavcev Jugoslavije, vendar se je pokazalo, da tako skupno glasilo lahko povezuje vse arhivske delavce Jugoslavije le v skupnih in splošnih vprašanjih, nikakor pa ne more zadostiti specifičnim potrebam republiških arhivskih služb. Zato imajo že vsa ostala republiška in pokrajinska društva svoja glasila.

Že na VII. zborovanju slovenskih arhivskih delavcev v Slovenj Gradcu septembra 1974 je bil sprejet sklep, da »je potrebno ustanoviti slovenski arhivski časopis«. Ponovno je bila poudarjena potreba po lastnem časopisu tudi na VIII. zborovanju slovenskih arhivskih delavcev v Kočevju oktobra 1977. Izdelana je bila prva zasnova časopisa, ki naj bi imel naslednje dele: Razprave in članki, Obvestila o pomembnejšem gradivu v domačih in tujih arhivih, Delo arhivov in arhivskih organizacij, Ocene in poročila o domačih in tujih arhivskih publikacijah, Bibliografijo natisnjenih del slovenskih arhivskih delavcev in del o slovenski arhivski službi in Osebne vesti.

Tako je februarja 1979 izšla prva številka *Arhivi* z letnico 1978. V uvodu k prvi številki so poudarjene vse naloge novega glasila, ki naj povezuje slovenske arhivske delavce v skupnih prizadevanjih za napredek, razvoj in popularizacijo arhivistike. Nato sledi vseh šest, v zasnovi nakazanih rubrik.

V rubriki *Razprave in članki*, ki je po obsegu najobsežnejša, so objavljeni referati slovenjegraškega zborovanja na temo o raziskovanju in evidentiranju virov za slovensko zgodovino. Kot prva sta objavljena uvodna referata k tej temi, in sicer: referat dr. Boga Grafenauerja o usklajevanju dela arhivov s programom zgodovinopisja in referat Eme Umek o metodi dela pri raziskovanju, evidentiranju in snemanju arhivskega gradiva v tujih arhivih. Nato sledijo zanimivi prispevki posameznih raziskovalcev — dr. Pavla Blaznika, Boža Otopca, Sama Pahorja, dr. Jožeta Šorna, Franceta Šebjaniča, dr. Franca Rozmana, Antoše Leskovca, dr. Julija Titla, dr. Mira Stiplovska, dr. Dušana Bibra, dr. Toneta Ferenca in dr. Brede Pogorelec, ki obravnavajo raziskovanje in evidentiranje virov za slovensko zgodovino za različna področja, krajša ali daljša časovna obdobja in različna krajevna območja. Na podlagi vseh referatov slo-

venjgraškega zborovanja (tu namreč niso objavljeni vsi referati, saj manjkajo referati dr. Avgušтина Malleja, dr. Janka Pleterskega, dr. Marije Verbič in dr. Jožeta Koropca; referat dr. Toneta Zorna je objavljen v Vestniku koroških partizanov, letnik 9, 1975, zv. 1—2, str. 71—79) je na koncu Ema Ume-kova podala strnjene zaključke o raziskovanju in evidentiranju virov za slovensko zgodovino. V tej rubriki je potrebno omeniti še prispevek Marije Oblak-Čarnijeve o dvajsetletnem delovanju Arhivskega društva Slovenije.

V rubriki Delo arhivov in arhivskih organizacij so poročila o zborovanjih (VII. in VIII. zborovanje arhivskih delavcev Slovenije), posvetovanjih (posvet o arhivskem gradivu kot viru za zgodovino KPJ — ZKJ v Novem Sadu), o razpravi o arhivih v skupščini SRS, o študiju arhivistike na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani, o delu komisije za arhivistiko pri področni raziskovalni skupnosti za humanistične in zgodovinske vede, o obiskih slovenskih arhivskih delavcev v domačih in tujih arhivih (v skopskih arhivih, v Nacionalnem arhivu v Parizu, pri Madžarski arhivski direkciji itd.), o mednarodnem arhivskem tečaju v Parizu, o tečaju za arhivske delavce v registraturi Zgodovinskega arhiva v Ptujju, o stoletnici arhiva v Piranu in poročila o razstavah Pokrajinskega arhiva v Mariboru (Arhivsko gradivo in njegovo varstvo) ter Pokrajinskega arhiva Koper (Piran v ohranjeni in pisani besedi).

Rubrika Ocene, poročila o publikacijah je sicer skromna, saj so objavljeni le trije prispevki, vendar je zlasti poročilo o Leksikonu arhivske teorije in prakse v Nemški demokratični republiki (Lexikon Archivwesen der DDR), ki je izšel v Berlinu leta 1977, zelo koristno. Prav za to rubriko bi bilo želeli, da bi v prihodnje prinašala več poročil in ocen o domačih in tujih arhivskih publikacijah in postala na ta način nekak informator, ki bi arhivske delavce seznanjal in jih opozarjal na pomembno arhivsko literaturo.

V rubriki Obvestila o pomembnejšem gradivu v domačih in tujih arhivih je objavljen popis arhiva maršala Marmonta, ki ga hrani municipalna biblioteka v Châtillon sur Seine v Franciji, katerega je pregledala in popisala Majda Smole in pri tem ugotovila, da je to gradivo sestavni del fonda Glavnega intendanta Ilirskih provinc, ki ga hrani Arhiv SR Slovenije. To gradivo je zato pomemben vir za našo narodno zgodovino.

V rubriki Nove pridobitve slovenskih arhivov v letu 1977 sta posredovala podatke o novih prevzemih arhivskega gradiva le Arhiv SR Slovenije in Zgodovinski arhiv Ljubljana, kar je gotovo pomanjkljivost te rubrike, saj bi bili koristni podatki o novih pridobitvah v vseh slovenskih arhivih.

Na koncu sta še rubriki Bibliografija arhivskih delavcev za leto 1977 in Osebne vesti, v kateri je podan pregled arhivskih delavcev v letih 1945—1977, ki so v tem času delali v slovenskih arhivih.

Pred nami je torej prva številka glasila slovenskih arhivskih delavcev, ki je obenem tudi prvo glasilo slovenskih arhivskih delavcev sploh. Že po obsegu in vsebini te prve številke se vidi, kako potrebno je bilo tako glasilo in se zato pridružujemo želji predsednika Arhivskega društva Slovenije, ki je v uvodu k prvi številki napisal: želimo, da bi prva številka postala temelj za nadaljnje izhajanje in s tem uresničitev dolgoletnih prizadevanj arhivskih delavcev po lastnem glasilu.«

Marjeta Adamič